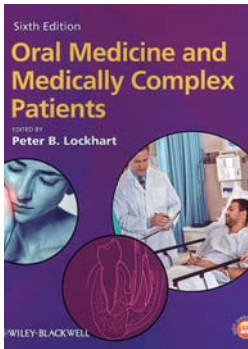

Medisch gecompromitteerde patiënten

P.B. Lockhart (ed.). Oral medicine and medically complex patients
Ames: Wiley-Blackwell, 2013
492 bl., geïll. € 60,00.
ISBN 978 0 4709 5830 8

Onder redactie van Peter Lockhart, een internationaal gerenommeerd expert op het gebied van oral medicine, is een boek verschenen waarin op bondige wijze een groot aantal medische problemen en de impact van deze problemen op het tandheelkundig handelen is beschreven. Het boek is overzichtelijk opgebouwd. In het uitgebreide register kan snel die passage in het boek worden gevonden die handelt over een specifiek medisch probleem.

In het eerste deel wordt een veelheid aan medische problemen kort beschreven, inclusief de voornaamste symptomen en de medische behandeling. Elke beschrijving wordt afgesloten met een korte verhandeling van de tandheelkundige implicaties.

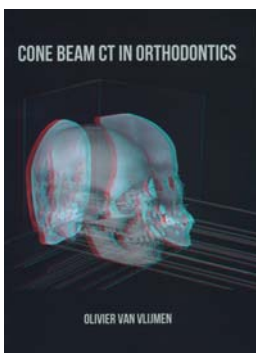
In het tweede deel krijgen tandarts en mondzorgkundige handreikingen hoe te komen van een waarneming in de mond, bijvoorbeeld een witte of rode laesie, tot de mogelijke onderliggende aandoening, hoe deze aandoening te diagnosticeren en hoe de onderliggende aandoening te behandelen.

In het derde deel wordt ingegaan op hoe

andere specialisten te consulteren voor een specifiek onderliggend probleem of hoe een patiënt te verwijzen voor overname van de diagnostiek en/of behandeling. Hierbij worden ook tandheelkundige, orale en maxillofaciale en medische 'noodsituaties' besproken. Dit deel is zeer informatief, maar gebaseerd op de Amerikaanse situatie waar de spoedopvang van patiënten anders is georganiseerd dan in Nederland. Verscheidene zogenoemde noodsituaties die in de Verenigde Staten of het Verenigd Koninkrijk op de spoedopvang van een ziekenhuis worden gezien, worden in Nederland primair gezien door een tandarts of een huisarts.

Het boek is zeer leesbaar en goed georganiseerd. Jammer is dat de druk kwaliteit wat te wensen overlaat. Ook de kleurkeuze van de achtergrond van de tabellen is niet gelukkig, een zwarte letter op een blauwe achtergrond is niet altijd even goed leesbaar. Desalniettemin is dit boek een aanrader voor tandartsen-algemeen practici en mondzorgkundigen om snel achtergrondinformatie te krijgen.

Cone beam-computertomografie in de orthodontie

O.J.C. van Vlijmen. Cone beam CT in orthodontics
Nijmegen: Radboud Universiteit Nijmegen, 2013
157 bl., geïll.
ISBN 978 90 9026759 3

Bij veel afwijkingen in de orthodontie is het van belang om de relatie tussen benige structuren en de rest van de schedel te kennen. Decennia lang is dat gedaan door middel van tweedimensionale röntgenschedelprofielopnamen. Sinds het eind van de jaren '90 van de vorige eeuw is er ook cone beam-computertomografie (cone beam-CT) beschikbaar, waarmee volumetrische opnamen kunnen worden vervaardigd. Deze opnametechniek is verwant aan de medische computertomografie, maar vergt een veel lagere stralingsdosis. Tegelijkertijd is de stralingsdosis aanzienlijk hoger vergeleken met conventionele röntgenopnamen.

In het proefschrift van Olivier van Vlijmen zijn cefalometrische metingen op cone beam-CT-opnamen vergeleken met metingen op tweedimensionale röntgenschedelprofielopnamen. Anatomische markeringspunten die op de verschillende modaliteiten zichtbaar waren, bleken met vrijwel dezelfde nauwkeurigheid te kunnen worden aangewezen op laterale projecties en reconstructies van de cone beam-CT-

gegevens, maar niet op frontale aanzichten van de schedel. Sommige meetpunten die in de cefalometrie gebruikt worden, zijn slechts geconstrueerd in de tweedimensionale projectie en bestaan niet in een driedimensionale opname. Omgekeerd zijn er ook punten die gemakkelijk in een driedimensionale dataset worden herkend, maar niet op een tweedimensionale projectieopname. De bekende tweedimensionale cefalometrie kan daarom niet zonder meer worden toegepast op cone beam-CT-gegevens. Er bestaan ook nog geen tabellen met normwaarden voor driedimensionale cefalometrie. Wel kunnen met cone beam-CT verschillen tussen de linker- en rechterzijde van de schedel gemakkelijk worden herkend en beoordeeld. De promovendus verwacht dat de mogelijkheden van driedimensionale cefalometrie in de toekomst toenemen door verdere ontwikkelingen in de software.

Het proefschrift overziend valt te concluderen dat de inhoud zeker relevant is voor orthodontisten.